

Formulář pro posuzování diplomových prací

Jméno studentky: Bc. Eva Svatá
Studijní program: Elektronická kultura a sémiotika
Název diplomové práce: *Vizuální jazyk japonského komiksu: analýza funkce vybraných grafických prvků a způsobů jejich použití*
Jméno posuzovatelky: Anna Křivánková, Ph.D.

Okruhy hodnocení diplomové práce:

A) Formální kritéria

Formální struktura a úprava práce, úplnost povinných částí práce, gramatická a stylistická stránka, korektní a jednotné uvádění zdrojů.

Hodnocení (0-10 bodů): 8

Po formální stránce je práce v pořádku, stylistická úroveň je spíše uspokojivá – v textu se místy vyskytují menší pravopisné chyby (viz např. p. 66 – „Druhá světová válka“), nicméně zůstává zcela srozumitelný a čtivý. Poznámkový aparát je spíše chudší, ale dostatečný. Výraznější problém představuje pouze použitá transkripce japonštiny. Autorka se rozhodla nevyužít české transkripce, což je samozřejmě v pořádku, ovšem použitý přepis vycházející z angličtiny není jednotný. Toto je patrné zejména u prodlužování samohlásky „o“, které je většinou naznačeno pomocí samohlásky „u“ (shounen, shoujo apod.), ale jindy ignorováno – např. „kibyoshi“ by podle této logiky mělo být psáno „kibyoushi“, případně šlo v obou případech využít diakritického znaménka (kibyōshi, shōnen, shōjo). Vzhledem ke skutečnosti, že autorka práce patrně japonštinu neovládá, neberu na tento problém při hodnocení zřetel – pouze podotýkám, že šlo o předem řešitelný problém.

B) Struktura práce

Jasně formulování problému, vymezení cíle a jeho soulad s obsahem práce, celková koncepce a struktura práce, adekvátnost postupu a návaznost jednotlivých částí práce.

Hodnocení (0-10 bodů): 8

Práce je členěna přehledně, jednotlivé části na sebe logicky navazují. Formulace výzkumné otázky je však poněkud vágnější a závěr vyznívá mírně chaoticky.

C) Rozbor tématu

Identifikování a vysvětlení základních pojmů a koncepcí, rozsah a relevantnost použité literatury, úroveň práce s odbornou literaturou, adekvátnost výkladu použitých textů.

Hodnocení (0-10 bodů): 6

Autorčiny znalosti komiksové sémiotiky jsou velmi široké, její práce s relevantní literaturou a zdroji velice dobrá – zejména co se týče západních komiksových teoretiků. Práce poměrně

málo využívá japonské zdroje, nicméně to je zcela pochopitelné vzhledem k tomu, jak málo jich bylo přeloženo do angličtiny (o to více oceňuji např. odkazy na Fusanosukeho Nacumeho). Ovšem téměř všechny zmíněné morfémy (kapky, spirály apod.) jsou v rámci japonské komiksově teorie popsány, jejich terminologie existuje, je všeobecně známá a dostupná jak v tom málu přeložené literatury, tak (přínejhorším) volně na internetu. Její nezahrnutí do vysvětlení a identifikování základních pojmů považuji za významné ochuzení práce.

Problematické je rovněž vysvětlení některých pojmů, např. *šónen*, *seinen* atd. jsou opakovaně nazývány žánry, nicméně jde spíše o kategorie, v jejichž rámci pak dělíme na jednotlivé žánry. Stejně tak *šónen ai* rozhodně nelze definovat nepřítomností erotických scén (doporučuji přečíst klasiky jako *Kaze to ki no uta*) a *bara* jako „maskulturní způsob zobrazení postav“.

Velmi kriticky rovněž hodnotím kapitoly 3.1 a 3.2 zabývající se historií japonského komiksu. Z hlediska práce samozřejmě nebylo možné přinést vyčerpávající historický přehled tohoto média, bylo však možné vyhnout se povrchnosti a nepřesnostem. Autorka v historické sekci nejprve zdůvodňuje možné kořeny mangy (emakimono, tobae, kibjóši apod.), přestože přímá souvislost dnešního japonského komiksu s těmito uměleckými produkty prokázat nelze (Petersen i Schodt v tomto případě spíše popisují zbožné přání, pro více informací viz např. J. Berndt), poté zcela ignoruje její skutečné kořeny (komiksově seriály vycházející v tisku 1. pol. 20. století) a vzápětí skončí u konstatování významu Osamua Tezuky po druhé světové válce, jenž je nepopíratelný, nicméně po Tezukovi přišlo mnoho dalších generací autorů, jejichž díla dnešní japonský komiks definují daleko více. Podobné skoky můžeme vidět u i jednotlivých žánrů – popis dívčího komiksu začíná 70. léty a naprosto pomíjí její postupný vývoj od počátku 20. století. Chápu potřebu stručnosti za účelem nerozměňování textu, nicméně takovéto skoky a zkratky celou kapitolu extrémně devalvují a vyvolávají pochybnosti o autorčině znalosti média, které analyzuje – zejména pokud v závěru sama zmiňuje vliv historie na současný japonský komiks.

D) Aspekt originality

Vlastní autorská analýza řešeného problému, schopnost samostatně a tvořivě uvažovat a navrhnout řešení, vlastní argumentační a formulační úroveň.

Hodnocení (0-10 bodů): 8

Práce nesporně dokazuje obsáhlé znalosti autorky v oblasti sémiotiky, zejména pak sémiotiky komiksu, a aplikace těchto znalostí na japonský komiks a jeho analýzu je pro českou akademickou scénu nepopíratelně obohacující.

E) Význam práce

Formulování jasných a zdůvodnitelných závěrů, adekvátnost a úplnost splnění cílů práce, celková odborná úroveň a přínos práce.

Hodnocení (0-10 bodů): 7

Vzhledem k nepřiliš důrazně formulované výzkumné otázce lze práci chápat především jako popisnou, jejíž celková odborná úroveň je nadprůměrná, zejména díky podrobnosti svého zpracování a aplikaci teorie. Přínos práce je nicméně poněkud limitován – v českém akademickém prostředí neexistuje mnoho textů, které by se japonskému komiksu dopodrobna věnovaly, a už z tohoto důvodu je chvályhodné, že tato práce vznikla. Z širšího

hlediska však tolik přínosná není, neboť do značné míry pouze kompiluje všeobecně známé poznatky, a to bohužel včetně zažitých omylů či nepřesností z existující literatury (Schodt, Petersen). Vzhledem k těmto skutečnostem – a k výše zmíněné absenci japonské terminologie, která by práci značně obohatila – nemohu v této kategorii udělit plný počet bodů.

Otázky na obhajobu:

1. Jak autorka obhájí tvrzení: „V Japonsku se nerozeznávají „undergroundové“ mangy od těch, které vycházejí v nejvíce prodávaných týdenících a měsíčních.“? (Komiksový underground v Japonsku samozřejmě existuje, doporučuji nastudovat mj. historii magazínů *Garō*, *AX* apod.)

Součet bodů (0-50 bodů): **37**

Celkové hodnocení (známka)*: velmi dobře

Hodnotící stupnice:

50-40 bodů: 1 – výborně

39- 25 bodů: 2 – velmi dobře

24- 15 bodů: 3 – dobře

14-0 bodů: 4 – nedostatečně

* V případě, že některý z okruhů hodnocení A), B), C), D) je hodnocený počtem bodů 0, práce je klasifikována známkou 4.

Datum: 5. 9. 2021

.....Anna Křivánková.....

podpis